

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR TUNISO RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

SUTARTIS DĖL REGULIARIAUS ORO SUSISIEKIMO*

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Tuniso Respublikos Vyriausybė, toliau vadinamos „Susitariančiomis Šalimis“;

būdamos Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos, pradėtos pasirašyti 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje, narėmis;

siekdamos sudaryti Sutartį reguliariam oro susisiekimui tarp atitinkamų jų teritorijų ir už jų ribų pradėti;

s u s i t a r ė:

1 straipsnis SAVOKOS

1. Šioje Sutartyje, jei kontekstas nereikalauja kitokio apibūdinimo:

a) terminas „Konvencija“ reiškia Tarptautinės civilinės aviacijos konvenciją, pradėtą pasirašyti 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje, ir apima bet kurį Priedą, priimtą pagal šios Konvencijos 90 straipsnį, ir visus Priedų bei Konvencijos pakeitimus, priimtus pagal Konvencijos 90 ir 94 straipsnius, kiek šie Priedai ir pakeitimai galioja arba buvo ratifikuoti abiejų Susitariančių Šalių;

b) terminas „aeronautikos vadovybė“ Lietuvos Respublikos atveju reiškia Susisiekimio ministeriją ir Tuniso Respublikos atveju – Transporto ministeriją, arba abiem atvejais – bet kurį kitą asmenį arba instituciją, įgaliotą vykdyti visas funkcijas, kurias šiuo metu vykdo minėtos aeronautikos vadovybės;

c) terminas „paskirtoji aviakompanija“ reiškia aviakompaniją, paskirtą ir įgaliotą pagal šios Sutarties 3 straipsnį;

d) terminai „teritorija“, „oro susisiekimas“, „tarptautinis oro susisiekimas“, „aviakompanija“ ir „nutūpimas nekomerciniais tikslais“ turi reikšmes, atitinkamai apibrėžtas Konvencijos 2 ir 96 straipsniuose;

e) terminas „tarifas“ reiškia kainas, mokamas už keleivių, bagažo arba krovinių (išskyrus pašta) vežimą, įskaitant bet kurią didesnę papildomą naudą, turimą arba gaunamą iš tokio vežimo, taip pat komisinius, mokamus už bilietų keleiviams gabenti pardavimą arba atitinkamus sandorius kroviniams vežti. Į jį taip pat įeina sąlygos, kuriomis taikoma vežimo kaina arba komisinių mokėjimai;

f) terminas „talpa“ reiškia:

- orlaivio atžvilgiu – šio orlaivio apkrovimą maršrute arba jo dalyje;

- sutarto susisiekimio atžvilgiu – šiame susisiekimе naudojamo orlaivio talpą, padaugintą iš orlaivio atliekamų skrydžių per tam tikrą laiką maršrutu arba jo dalimi dažnio;

g) terminas „sutartas susisiekimas“ reiškia reguliary tarptautinį oro susisiekimą šios Sutarties Priede apibrėžtais maršrutais keleiviams, bagažui, kroviniams ir paštui vežti pagal susitartą talpą ir „apibrėžtas maršrutas“ reiškia maršrutą, apibrėžtą šios Sutarties Priede;

h) terminas „Sutartis“ reiškia šią Sutartį, jos Priedą ir bet kuriuos Sutarties arba Priedo pakeitimus;

i) terminas „naudotojo rinkliavos“ reiškia rinkliavas, kurias aviakompanijos moka už orlaivio, jo įgulos ir keleivių naudojimąsi oro uostu bei oro navigacijos įranga, įskaitant su tuo susijusias paslaugas ir įrangą.

* Įsigaliojo 2001 m. birželio 5 d.

2. Priedas yra šios Sutarties sudėtinė dalis ir, jei nenumatyta kitaip, visos nuorodos į šią Sutartį apima ir Priedą.
3. Šios Sutarties straipsnių antraštės yra tik nurodomojo pobūdžio.

2 straipsnis

SUSISIEKIMO TEISIŲ SUTEIKIMAS

1. Kiekviena Susitarianči Šalis kitai Susitariančiai Šaliai suteikia šias teises, susijusias su pastarosios Šalies reguliariu tarptautiniu oro susisiekimu:
 - a) nenuitupiant perskristi jos teritoriją;
 - b) nutūpti jos teritorijoje nekomerciniais tikslais.
2. Kiekviena Susitarianči Šalis kitai Susitariančiai Šaliai suteikia šioje Sutartyje numatytas teises reguliariam tarptautiniam oro susisiekimui šios Sutarties Priede apibrėžtais maršrutais vykdyti. Kiekvienos Susitariančios Šalies paskirtoji aviakompanija, vykdydama sutartą susisiekimą apibrėžtu maršrutu, be teisių, numatytų šio straipsnio 1 punkte, turi teisę nutūpti kitos Susitariančios Šalies teritorijoje, Priede apibrėžtų maršrutų punktuose, bei paimti ir/arba palikti keleivius, krovinius ir paštą kiekvieną atskirai arba visus kartu.
3. Niekas šio straipsnio 2 punkte nesuteikia teisės vienos Susitariančios Šalies paskirtajai aviakompanijai paimti kitos Susitariančios Šalies teritorijoje keleivius, krovinius bei paštą ir už užmokestį arba nuomos pagrindu vežti į kitą pastarosios Susitariančios Šalies teritorijos punktą.

3 straipsnis

AVIAKOMPANIJŲ PASKYRIMAS IR EKSPLOATAVIMO ĮGALIOJIMAS

1. Sutartam susisiekimui apibrėžtais maršrutais vykdyti kiekviena Susitarianči Šalis turi teisę raštu diplomatiniais kanalais paskirti kitai Susitariančiai Šaliai vieną arba kelias aviakompanijas. Tačiau skrydžiams vykdyti atskiru maršrutu, apibrėžtu šios Sutarties Priede, kiekviena Susitarianči Šalis gali paskirti tik vieną aviakompaniją.
2. Kiekviena Susitarianči Šalis turi teisę atšaukti arba pakeisti tokį paskyrimą.
3. Gavusi tokį raštišką paskyrimą, kitos Susitariančios Šalies aeronautikos vadovybė pagal šio straipsnio 4 punkto ir 4 straipsnio 1 punkto sąlygas nedelsdama turi suteikti kiekvienai paskirtajai aviakompanijai atitinkamą eksploatavimo įgaliojimą.
4. Vienos Susitariančios Šalies aeronautikos vadovybė gali reikalauti, kad kitos Susitariančios Šalies paskirtoji aviakompanija įrodytų, jog ji yra pasiruošusi vykdyti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, kuriuos ši vadovybė paprastai ir pagrįstai taiko tarptautiniam oro susisiekimui pagal Konvencijos reikalavimus.
5. Kai aviakompanija taip paskiriama ir įgaliojama, ji gali bet kuriuo metu pradėti vykdyti sutartą susisiekimą su sąlyga, kad yra susitarta dėl talpos ir pagal šios Sutarties 8 ir 10 straipsnius yra nustatytas tarifas bei skrydžių programa.

4 straipsnis

EKSPLOATAVIMO ĮGALIOJIMO NESUTEIKIMAS, ATŠAUKIMAS ARBA SUSTABDYMAS

1. Kiekvienos Susitariančios Šalies aeronautikos vadovybė turi teisę nesuteikti arba atšaukti eksploatavimo įgaliojimą ar sustabdyti šios Sutarties 2 straipsnyje numatytas kitos Susitariančios Šalies paskirtosios aviakompanijos teises, arba kelti tokias sąlygas, kurios, jos manymu, yra reikalingos naudojantis minėtomis teisėmis:
 - a) kiekvienu atveju, kai jai neįrodoma, kad didžioji šios aviakompanijos nuosavybės dalis ir veiksminga kontrolė priklauso aviakompaniją paskyrusiai Susitariančiai Šaliai arba jos piliečiams; arba

b) kai ši aviakompanija nesilaiko minėtas teises suteikiančios Susitariančios Šalies įstatymų ir/arba kitų teisės aktų; arba

c) kai aviakompanija kitaip pažeidžia šios Sutarties reikalavimus.

2. Jei nebūtina skubiai užkirsti kelią minėtų įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimui, šio straipsnio 1 punkte numatytais teisėmis gali būti pasinaudojama tik pasikonsultavus su kitos Susitariančios Šalies aeronautikos vadovybe. Konsultacijos turi prasidėti per šešiasdešimt (60) dienų nuo jų pareikalavimo dienos.

5 straipsnis **NAUDOTOJO RINKLIAVOS**

1. Kiekviena Susitarianči Šalis turi stengtis užtikrinti, kad naudotojo rinkliavos, kurias iš kitos Susitariančios Šalies paskirtosios aviakompanijos ima arba leidžia imti jos kompetentinga vadovybė, būtų teisingos ir pagrįstos. Šios rinkliavos turi būti pagrįstos teisingais ekonominiais principais.

2. Nė viena Susitarianči Šalis neims arba neleis imti iš kitos Susitariančios Šalies paskirtosios aviakompanijos naudotojų rinkliavų, didesnių už tas, kurios imamos iš savos aviakompanijos, vykdančios tokį patį tarptautinį oro susisiekimą ir naudojančios tokius pačius orlaivius ir su jais susijusią įrangą bei paslaugas.

6 straipsnis **ATLEIDIMAS NUO MUITŲ IR KITŲ RINKLIAVŲ**

1. Vienos Susitariančios Šalies paskirtosios aviakompanijos orlaiviai, vykdančys tarptautinį oro susisiekimą, taip pat jų nuolatinė įranga, atsarginės dalys, kuro ir tepalų atsargos, orlaivio atsargos (įskaitant maistą, gėrimus ir rūkalus), esančios šiuose orlaiviuose, atleidžiamos nuo visų muitų, patikrinimo ir kitų panašių rinkliavų įvežant jas į kitos Susitariančios Šalies teritoriją su sąlyga, kad ši įranga, atsarginės dalys ir atsargos liks orlaivyje iki jų išvežimo atgal arba bus panaudotos orlaivyje skrendant per minėtą teritoriją.

2. Nuo muitų, patikrinimo mokėjimų ir rinkliavų, nurodytų šio straipsnio 1 punkte, išskyrus su aptarnavimu susijusias rinkliavas, taip pat atleidžiamos:

a) orlaivio atsargos, vienos Susitariančios Šalies valdžios nustatytais kiekiais paimitos į orlaivį jos teritorijoje ir skirtos vartoti kitos Susitariančios Šalies paskirtosios aviakompanijos orlaivyje, naudojamame tarptautiniam oro susisiekimui;

b) atsarginės dalys, įskaitant variklius, įvežtos į vienos Susitariančios Šalies teritoriją kitos Susitariančios Šalies paskirtosios aviakompanijos tarptautiniam oro susisiekimui naudojamu orlaivio techninei priežiūrai arba remontui;

c) kuras, tepalai ir suvartojamos techninės atsargos, įvežtos arba patiektos vienos Susitariančios Šalies teritorijoje ir skirtos kitos Susitariančios Šalies paskirtajai aviakompanijai naudoti tarptautiniam oro susisiekimui, net jei šios atsargos yra naudojamos daliai kelionės, vykdomos per kitos Susitariančios Šalies teritoriją, kurioje jos paimitos į orlaivį.

3. Šio straipsnio 2 punkte nurodytas medžiagas gali būti pareikalauta pateikti muitinės priežiūrai arba kontrolei.

4. Nuolatinė orlaivio įranga, taip pat medžiagos, atsargos ir atsarginės dalys, paprastai esančios vienos Susitariančios Šalies paskirtosios aviakompanijos orlaivyje, gali būti iškrautos kitos Susitariančios Šalies teritorijoje tik šios Susitariančios Šalies muitinei leidus. Šiuo atveju jos gali būti pateiktos minėtos muitinės priežiūrai iki išgabenimo atgal arba kitokio panaudojimo pagal muitinės taisykles.

5. Aviakompanijai būtini dokumentai: tvarkaraščiai, bilietai ir važtaraščiai, kuriuos vienos Susitariančios Šalies paskirtoji aviakompanija numato naudoti ir įvežti į kitos Susitariančios Šalies teritoriją, atleidžiami nuo muitų, patikrinimo ir kitų panašių rinkliavų pastarojoje teritorijoje.

6. Bagažas ir kroviniai, vežami tiesioginiu tranzitu per bet kurios Susitariančios Šalies teritoriją, atleidžiami nuo mokesčių, muitų, patikrinimo ir kitų panašių rinkliavų, nesusijusių su paslaugų kaštais atvykstant arba išvykstant.

7 straipsnis **TALPOS SĄLYGOS**

1. Susitariančių Šalių paskirtosios aviakompanijos turės teisingas ir lygias galimybes vykdyti sutartą susisiekimą bet kuriuo šios Sutarties Priede apibrėžtu maršrutu.

2. Kiekvienos Susitariančios Šalies paskirtoji aviakompanija ar aviakompanijos, vykdydamos sutartą susisiekimą, turi atsižvelgti į kitos Susitariančios Šalies paskirtosios aviakompanijos ar aviakompanijų interesus, kad nepakenktų susisiekimui, kurį pastaroji vykdo visame arba bet kurioje dalyje to paties maršruto.

3. Svarbiausias Susitariančių Šalių paskirtųjų aviakompanijų vykdomo sutarto susisiekimo tikslas – esant pagrįstam apkrovimui, suteikti talpą, atitinkančią esamus ir pagrįstai numatomus poreikius keleiviams ir kroviniams, įskaitant paštą, vežti iš arba į aviakompaniją(-as) paskyrusios Susitariančios Šalies teritoriją.

4. Teise paimti arba palikti tarptautinio susisiekimo sutartame maršrute į arba iš trečiųjų šalių punkto ar punktų, esančių maršrutuose, apibrėžtuose šios Sutarties Priede, turi būti naudojamosi pagal šios Sutarties Priedo 3 punktą ir bendruosius tarptautinio oro susisiekimo plėtros principus bei pagrindinį principą, kad talpa turi būti susijusi su:

- a) poreikiais eismui į ir iš teritorijos tos Susitariančios Šalies, kuri paskyrė aviakompaniją;
- b) poreikiais eismui to rajono, per kurį vykdomas sutartas susisiekimas, atsižvelgiant į šio rajono valstybių aviakompanijų teikiamas susisiekimo paslaugas; ir
- c) aviakompanijos poreikiais perskridimui.

5. Talpa, kurią pagal šį straipsnį sutartame susisiekime gali pateikti kiekvienos Susitariančios Šalies paskirtoji aviakompanija, turi būti tokia, kokią nustato Susitariančių Šalių aeronautikos vadovybės prieš atitinkamai paskirtajai aviakompanijai pradedant sutartą susisiekimą pagal numatomus poreikius eismui.

8 straipsnis **SKRYDŽIŲ PROGRAMŲ PATVIRTINIMAS**

1. Vienos Susitariančios Šalies paskirtoji aviakompanija ar aviakompanijos turi pateikti tvirtinti kitos Susitariančios Šalies aeronautikos vadovybei savo skrydžių programas (vasaros ir žiemos periodams) ne vėliau kaip prieš keturiasdešimt penkias (45) dienas iki skrydžių pradžios. Programoje turi būti nurodyti tvarkaraščiai, skrydžių dažnis ir naudojamų orlaivių tipai, įskaitant jų konfigūraciją ir sėdimųjų vietų skaičių. Aeronautikos vadovybės savo sprendimą dėl šios skrydžių programos turi pateikti per dvidešimt (20) dienų nuo tos dienos, kai atitinkama aviakompanija pateikė savo programą tvirtinimui.

2. Kiekvieną skrydžių programos pakeitimą, taip pat prašymą leisti vykdyti papildomus skrydžius vienos Susitariančios Šalies paskirtoji aviakompanija ar aviakompanijos turi pateikti tvirtinti kitos Susitariančios Šalies aeronautikos vadovybei. Tokį prašymą dėl pakeitimo ar papildomų skrydžių aeronautikos vadovybės turi skubiai apsvarstyti.

9 straipsnis **INFORMACIJA IR STATISTIKA**

Bet kurios Susitariančios Šalies aeronautikos vadovybė paprašyta turi pateikti kitos Susitariančios Šalies aeronautikos vadovybei periodinius arba kitokius statistinius duomenis, kurie pagrįstai gali būti reikalaujami, siekiant apžvelgti šiame straipsnyje pirmąją minimos Susitariančios Šalies paskirtųjų aviakompanijų sutartame susisiekime teikiama talpai apžvelgti. Šie duomenys turi

apimti visą informaciją, kurios reikia šių aviakompanijų vežimų apimtims ir susisiekimo pradžiai bei pabaigai nustatyti.

10 straipsnis TARIFAI

1. Tarifai, kuriuos vienos Susitariančios Šalies aviakompanijos ima už vežimą į arba iš kitos Susitariančios Šalies teritorijos, turi būti nustatomi pagrįsto dydžio, atsižvelgiant į visus svarbius faktorius, tokius kaip eksploatavimo išlaidos, pagrįstas pelnas ir kitų aviakompanijų tarifai.

2. Dėl tarifų, minimų šio straipsnio 1 punkte, kiekvienam apibrėžtam maršrutui turi susitarti paskirtosios aviakompanijos, ir toks susitarimas, esant galimybei, turi būti pasiektas naudojant Tarptautinės oro transporto asociacijos tarifų nustatymo procedūras.

3. Taip suderinti tarifai turi būti pateikti tvirtinti abiejų Susitariančių Šalių aeronautikos vadovybėms prieš devyniasdešimt (90) dienų iki siūlomos jų įsigaliojimo dienos. Ypatingais atvejais minėtos vadovybės gali susitarti šį terminą sutrumpinti.

4. Šis patvirtinimas gali būti duotas pranešant apie tai. Jei per trisdešimt (30) dienų nuo tarifų pateikimo dienos nė viena aeronautikos vadovybė nepareiškia nepritarimo pagal šio straipsnio 3 punktą, šie tarifai bus laikomi patvirtintais. Jei pateikimo terminas buvo sutrumpintas, kaip numatyta 3 punkte, aeronautikos vadovybės gali susitarti, kad terminas, per kurį turi būti pranešta apie bet kokią nepritarimą, bus trumpesnis nei trisdešimt (30) dienų.

5. Jei tarifo nepavyko suderinti pagal šio straipsnio 2 punktą arba jei per terminą, taikomą pagal šio straipsnio 4 punktą, viena aeronautikos vadovybė pateikia kitai aeronautikos vadovybei pranešimą apie nepritarimą tarifui, sutartam pagal šio straipsnio 2 punktą, abiejų Susitariančių Šalių aeronautikos vadovybės tarifą stengsis nustatyti abipusiu susitarimu.

6. Jei aeronautikos vadovybės negali susitarti dėl bet kurio tarifo, pateikto joms pagal šio straipsnio 3 punktą, arba nustatyti pagal šio straipsnio 5 punktą, ginčas turi būti sprendžiamas pagal šios Sutarties 16 straipsnio reikalavimus.

7. Tarifas, nustatytas pagal šio straipsnio reikalavimus, galios tol, kol bus nustatytas naujas tarifas. Tačiau pagal šį punktą tarifo galiojimas negali būti pratęstas ilgiau kaip dvylikai mėnesių nuo tos dienos, kai jo galiojimas turėjo baigtis.

11 straipsnis KOMERCINĖ VEIKLA

1. Kiekvienos Susitariančios Šalies paskirtoji aviakompanija ar aviakompanijos turi teisę kitos Susitariančios Šalies teritorijoje pagal pastarosios Susitariančios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus atsivežti ir laikyti tokį administracinį, komercinį ir techninį personalą, kuris gali būti reikalingas atitinkamos paskirtosios aviakompanijos poreikiams.

2. Susitariančių Šalių paskirtosios aviakompanijos gali laisvai abiejų Susitariančių Šalių teritorijose tiesiogiai arba per agentus pardavinėti oro susisiekimo paslaugas savais vežimo dokumentais.

3. Šiame straipsnyje minima veikla turi būti vykdoma pagal Susitariančios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

12 straipsnis PELNO PERVEDIMAS

1. Susitariančių Šalių paskirtosios aviakompanijos turi teisę laisvai pervesti išlaidas viršijančias pajamas, gautas pardavimo teritorijoje. Toks pervedimas turi būti atliekamas pagal užsienio valiutos keitimo įstatymus ir kitus teisės aktus tos Susitariančios Šalies, kurios teritorijoje pelnas buvo gautas. Toks pervedimas turi būti atliktas pagal oficialų valiutos keitimo kursą arba, jei

nėra oficialaus keitimo kurso, pagal mokėjimams vartojamą rinkoje vyraujančią valiutos keitimo kursą.

2. Jei Susitariančios Šalis taiko apribojimus kitos Susitariančios Šalies paskirtųjų aviakompanijų išlaidas viršijančių pajamų pervedimui, pastaroji turi teisę taikyti tokius pačius apribojimus ir pirmosios Susitariančios Šalies paskirtoms aviakompanijoms.

13 straipsnis **AVIACIJOS SAUGUMAS**

1. Remdamosi savo teisėmis ir pareigomis pagal tarptautinę teisę, Susitariančios Šalys dar kartą patvirtina, kad jų įsipareigojimai viena kitai ginti civilinės aviacijos saugumą nuo neteisėtų veiksmų yra sudėtinė šios Sutarties dalis.

2. Neribodamos savo bendrųjų teisių ir įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę, Susitariančios Šalys ypač turi veikti pagal Konvencijos dėl nusikaltimų ir tam tikrų veiksmų, padarytų orlaivyje, pasirašytos 1963 m. rugsėjo 14 d. Tokijyje, Konvencijos dėl kovos su neteisėtu orlaivio pagrobimu, pasirašytos 1970 m. gruodžio 16 d. Hagoje, Konvencijos dėl kovos su neteisėtais veiksmais prieš civilinės aviacijos saugumą, pasirašytos 1971 m. rugsėjo 23 d. Monrealyje, bei bet kurios kitos civilinės aviacijos saugumą reguliuojančios daugiašalės sutarties, priimtos abiejų Susitariančių Šalių, reikalavimus.

3. Susitariančios Šalys paprašytos turi suteikti viena kitai visokeriopą pagalbą neteisėtam civilinių orlaivių pagrobimui ir kitiems neteisėtiems veiksams prieš tokių orlaivių, jų keleivių ir įgulų, oro uostų ir oro navigacijos įrangos saugumą, taip pat bet kuriai kitai grėsmei civilinės aviacijos saugumui išvengti.

4. Tarpusavio santykiuose Susitariančios Šalys turi veikti pagal Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos nustatytas aviacijos saugumo sąlygas, sudarančias Konvencijos Priedus, kiek šios saugumo sąlygos yra taikytinos Susitariančioms Šalims.

5. Taip pat Susitariančios Šalys turi reikalauti, kad jų registro orlaivių naudotojai arba orlaivių naudotojai, kurių pagrindinė veiklos ar nuolatinė buvimo vieta yra jos teritorijoje, ir jų teritorijoje esančių oro uostų naudotojai veiktų pagal tuos aviacijos saugumo reikalavimus, kurie taikytini Susitariančioms Šalims.

6. Kiekviena Susitariančios Šalis sutinka, kad šių orlaivių naudotojų gali būti reikalaujama laikytis šio straipsnio 4 punkte numatytų aviacijos saugumo sąlygų, kurias kita Susitariančios Šalis taiko atvykimui, išvykimui arba buvimui jos teritorijoje. Kiekviena Susitariančios Šalis turi užtikrinti, kad jos teritorijoje būtų veiksmingai taikomos atitinkamos priemonės orlaiviams apsaugoti bei keleiviams, įguloms, rankiniam bagažui, bagažui, kroviniui ir orlaivio atsargoms patikrinti iki įlaipinimo/išlaipinimo ar pakrovimo/iškrovimo arba jų metu. Kiekviena Susitariančios Šalis taip pat turi palankiai atsižvelgti į bet kurį kitą Susitariančios Šalies prašymą imtis pagrįstų specialių saugumo priemonių kilus ypatingai grėsmei civilinei aviacijai.

7. Kilus incidentui, susijusiam su neteisėtu civilinio orlaivio pagrobimu, arba tokio incidento grėsmei, taip pat grėsmei, susijusiai su kitokiais neteisėtais veiksmais prieš šių orlaivių, jų keleivių ir įgulų, oro uostų ar oro navigacijos įrangos saugumą, Susitariančios Šalys turi padėti viena kitai, palengvindamos ryšį, ir imtis kitų atitinkamų priemonių, įgalinančių greitai ir su minimalia rizika gyvybei likviduoti tokį incidentą arba jo grėsmę.

8. Kiekviena Susitariančios Šalis turi imtis tokių priemonių, kurių ji manys esant reikalinga užtikrinant, kad jos teritorijoje įvykus kitos Susitariančios Šalies orlaivio pagrobimui ar kitokiam neteisėtam veiksmui, jis būtų sulaikytas, jei jo išvykimo nelemia būtinumas apsaugoti įgulos ir keleivių gyvybes. Kur tai įmanoma, šių priemonių turi būti imamasi pasikonsultavus su kita Susitariančia Šalimi.

9. Kai Susitariančios Šalis turi rimto pagrindo manyti, kad kita Susitariančios Šalis nesilaiko šio straipsnio reikalavimų, jos aeronautikos vadovybė gali pareikalauti skubių konsultacijų su kitos Susitariančios Šalies aeronautikos vadovybe. Nepasiekus susitarimo per penkiolika (15) dienų nuo pareikalavimo, atsiranda pagrindas taikyti 4 straipsnio 1 punktą. Ypatingais atvejais Susitariančios

Šalis gali imtis 4 straipsnio 1 punkte numatytų veiksmų ir nesibaigus penkiolikos (15) dienų terminui. Bet kurie veiksmai, kurių buvo imtasi pagal šį punktą, turi būti nutraukti kitai Susitariančiai Šaliai pradėjus laikytis šiame straipsnyje numatytų saugumo sąlygų.

14 straipsnis **SERTIFIKATŲ IR LICENCIJŲ PRIPAŽINIMAS**

1. Galiojančius tinkamumo skraidyti sertifikatus, kompetencijos sertifikatus ir licencijas, kurias išdavė arba pripažino galiojančiomis viena Susitarianči Šalis sutartam susisiekimui vykdyti, turi pripažinti galiojančiomis ir kita Susitarianči Šalis su sąlyga, kad šie sertifikatai ir licencijos išduoti arba pripažinti galiojančiais pagal minimalius standartus, nustatytus remiantis Konvencija. Tačiau kiekviena Susitarianči Šalis pasilieka teisę skrydžiams, pradėtiems remiantis teisėmis, suteiktomis pagal 2 straipsnio 1 punktą, atsisakyti pripažinti sertifikatus ir licencijas, kurias jos piliečiams suteikė kita Susitarianči Šalis.

2. Jei lengvatos arba sąlygos, numatytos licencijomis arba sertifikatais, kuriuos išdavė arba pripažino galiojančiais viena Susitarianči Šalis, skiriasi nuo Konvencijos nustatytų standartų, nepaisant to, ar tie skirtumai buvo suderinti su Tarptautine civilinės aviacijos organizacija ar ne, kitos Susitariančios Šalies aeronautikos vadovybė, nepažeisdama pirmosios Susitariančios Šalies teisių, gali pagal 16 straipsnį pareikalauti konsultacijų su jos aeronautikos vadovybe, siekdama susitarti dėl keliamo klausimo priimtino jai.

15 straipsnis **ĮSTATYMŲ IR KITŲ TEISĖS AKTŲ TAIKYMAS**

1. Vienos Susitariančios Šalies įstatymai ir kiti teisės aktai, susiję su tarptautiniam oro susisiekimui naudojamų orlaivių įskridimu ar išskridimu iš jos teritorijos arba su tokių orlaivių eksploatavimu ir navigacija minėtoje teritorijoje, taikomi kitos Susitariančios Šalies paskirtajai aviakompanijai ar aviakompanijoms.

2. Vienos Susitariančios Šalies įstatymai ir kiti teisės aktai, reguliuojantys keleivių, įgulų, krovinių arba pašto atvykimą, buvimą ar išvykimą iš jos teritorijos, tai yra formalumai, susiję su atvykimu, išvykimu, emigracija, imigracija, muitine, valiuta, sveikata ir karantinu, taikomi kitos Susitariančios Šalies paskirtosios aviakompanijos ar aviakompanijų orlaiviais vežamiems keleiviams, įguloms, kroviniams ir paštui, jiems būnant minėtoje teritorijoje.

3. Keleiviai, bagažas ir krovins, gabenami tiesioginiu tranzitu per bet kurios Susitariančios Šalies teritoriją ir nepaliekantys šiam tikslui skirtos oro uosto teritorijos, turi pereiti tik supaprastintą kontrolę, išskyrus tuos atvejus, kai būtina taikyti saugumo priemones prieš smurtą ir oro piratavimą.

4. Taikant šiame straipsnyje nurodytus įstatymus ir kitus teisės aktus, nė viena Susitarianči Šalis negali suteikti jokių pranašumų savai arba bet kuriai kitai aviakompanijai prieš kitos Susitariančios Šalies paskirtąją aviakompaniją.

16 straipsnis **KONSULTACIJOS**

1. Glaudžiai bendradarbiaudamos Susitariančių Šalių aeronautikos vadovybės kartkartėmis konsultuosis, siekdamos užtikrinti šios Sutarties ir Priedo reikalavimų taikymą ir patenkinamą jų įgyvendinimą.

2. Bet kuri Susitarianči Šalis gali prašyti konsultacijų, kurios gali vykti žodžiu arba raštu ir turi prasidėti per šešiasdešimt (60) dienų nuo reikalavimo gavimo dienos, jei abi Susitariančios Šalys nesusitars pratęsti arba sutrumpinti šį terminą.

17 straipsnis **GINČŲ SPRENDIMAS**

1. Jei tarp Susitariančių Šalių kyla koks nors ginčas dėl šios Sutarties interpretavimo ar taikymo, Susitariančios Šalys visų pirma turi stengtis išspręsti jį derybomis.

2. Jei Susitariančioms Šalims nepavyko susitarti derybomis, jos gali susitarti pateikti jį spręsti tam tikram asmeniui ar institucijai; jei jos dėl to nesusitaria, tai vienos iš Susitariančių Šalių prašymu ginčas gali būti perduotas spręsti trečiųjų teismui, susidedančiam iš trijų arbitrų. Po vieną arbitrą paskiria kiekviena Susitarianči Šalis, o trečiąjį – parenka abu paskirtieji arbitrai. Kiekviena Susitarianči Šalis turi paskirti savo arbitrą per šešiasdešimt (60) dienų nuo vienos iš Susitariančių Šalių reikalavimo, kuriuo prašoma išspręsti ginčą trečiųjų teisme, pateikimo diplomatiniais kanalais kitai Susitariančiai Šaliai dienos, o trečiasis arbitras turi būti parinktas per kitas šešiasdešimt (60) dienų. Jei viena iš Susitariančių Šalių per numatytą terminą nepaskiria savojo arbitro, tai vienos iš Susitariančių Šalių prašymu Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos tarybos prezidentas paskiria atitinkamai arbitrą arba arbitrus. Visais atvejais trečiasis arbitras turi būti trečiosios valstybės pilietis ir veikti kaip trečiųjų teismo pirmininkas. Trečiųjų teismas nustato savo procedūrą.

3. Susitariančios Šalys turi vykdyti bet kurį sprendimą, priimtą pagal šio straipsnio 2 punktą.

4. Trečiųjų teismo išlaidas Susitariančios Šalys apmoka po lygiai.

18 straipsnis PAKEITIMAI

1. Jei, vienos iš Susitariančių Šalių manymu, reikia pakeisti bet kurią šios Sutarties sąlygą, ji gali pareikalauti konsultacijų su kita Susitariančia Šalimi. Šios konsultacijos turi prasidėti per šešiasdešimt (60) dienų nuo pareikalavimo dienos, jei abi Susitariančios Šalys nesusitars pratęsti šį terminą. Kiekviena Susitarianči Šalis pagal savo juridines procedūras turi patvirtinti bet kuriuos šiose konsultacijose sutartus pakeitimus, o jie įsigalios pirmąją kito mėnesio dieną po to, kai Susitariančios Šalys diplomatiniais kanalais praneš viena kitai apie minėtų procedūrų įvykdymą.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 punkto sąlygų, dėl pakeitimų, susijusių tik su šios Sutarties Priedu, gali susitarti Susitariančių Šalių aeronautikos vadovybės, o jie įsigalios pagal minėtų vadovybių susitarimą.

19 straipsnis NUTRAUKIMAS

1. Kiekviena Susitarianči Šalis gali bet kuriuo metu pranešti kitai Susitariančiai Šaliai apie savo sprendimą nutraukti šią Sutartį. Tuo pat metu toks pranešimas turi būti perduotas ir Tarptautinei civilinės aviacijos organizacijai.

2. Šiuo atveju Sutartis netenka galios praėjus dvylikai (12) mėnesių nuo tos dienos, kai pranešimą gavo kita Susitarianči Šalis. Jei kita Susitarianči Šalis nepatvirtina pranešimo gavimo, bus manoma, kad jis gautas po keturiolikos (14) dienų, kai jį gavo Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija.

20 straipsnis DAUGIAŠALĖS KONVENCIJOS

Jei abiejų Susitariančių Šalių atžvilgiu įsigalioja daugiašalė aviacijos konvencija, šios konvencijos sąlygos turės pirmenybę. Pagal šios Sutarties 16 straipsnio sąlygas gali būti konsultuojamasi, siekiant nustatyti, kiek ši Sutartis atitinka minėtos daugiašalės konvencijos sąlygas.

21 straipsnis REGISTRAVIMAS TARPTAUTINĖJE CIVILINĖS AVIACIJOS ORGANIZACIJOJE

Ši Sutartis ir bet kurie vėlesni jos pakeitimai turi būti įregistruoti Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje.

22 straipsnis ĮSIGALIOJIMAS

Ši Sutartis įsigalios nuo tos dienos, kai Susitariančios Šalys diplomatiniais kanalais praneš viena kitai, kad jos įvykdė atitinkamus savo įstatymų reikalavimus.

Sudaryta Maskvoje 1997 m. balandžio 29 d. dviem egzemplioriais lietuvių, arabų ir anglų kalbomis. Visi trys tekstai turi vienodą galią. Kilus ginčams dėl skirtingo tekstų lietuvių ir arabų kalbomis interpretavimo, remiamasi tekstu anglų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

TUNISO RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

PRIEDAS

1. Maršrutai, kuriais oro susisiekimą vykdo Lietuvos Respublikos paskirtosios aviakompanijos:

Punktai Lietuvoje	
Tarpiniai punktai:	punktai bus sutarti
Punktai Tunise:	Tunisas
Punktai už Tuniso ribų:	punktai bus sutarti

2. Maršrutai, kuriais oro susisiekimą vykdo Tuniso Respublikos paskirtosios aviakompanijos:

Punktai Tunise	
Tarpiniai punktai:	punktai bus sutarti
Punktai Lietuvoje:	Vilnius
Punktai už Lietuvos ribų:	punktai bus sutarti

3. Penktąją skrydžių laisvės teisę į ir iš trečiųjų šalių sutartame susisiekiame gali būti naudojama su sąlyga, kad ji sukoordinuota ir iš anksto dėl jos susitarė aviakompanijos bei patvirtino aeronautikos vadovybės.

4. Bet kuris arba visi tarpiniai punktai ir punktai už Lietuvos ir Tuniso ribų paskirtųjų aviakompanijų nuožiūra gali būti praleistas bet kuriame arba visuose skrydžiuose su sąlyga, kad susisiekimas prasideda arba baigiasi aviakompaniją paskyrusios Susitariančios Šalies teritorijoje.
